

Thế nào là một hệ thống pháp lý trưởng thành?

Luật Sư Đào Tăng Dục

Daotangduc.blogspot.com

Chế độ CSVN và TBT Nguyễn Phú Trọng thường ca ngợi tính ưu việt của cái gọi là Pháp Chế Xã Hội Chủ Nghĩa. Nếu chúng ta đánh giá khách quan thực chất của Pháp Chế Xã Hội Chủ Nghĩa này, liệu nó có thể sánh vai cùng hệ thống pháp luật của các quốc gia dân chủ tây phương hay không?

Thông thường, hệ thống pháp luật, cũng như nền kinh tế của một quốc gia được xếp hạng thành 3 giai đoạn. Thấp nhất là giai đoạn “lạc hậu”, rồi đến giai đoạn “đang phát triển” và cao nhất là giai đoạn “phát triển”. Nếu nói đến nền dân chủ trong một quốc gia cũng có 3 giai đoạn tương tự. Thấp nhất là “độc tài” (từ độc tài cá nhân trị, đảng trị, quân phiệt, giáo phiệt), rồi đến giai đoạn “chuyển tiếp dân chủ” và sau cùng là giai đoạn cao nhất tức là “dân chủ”. Nếu nói đến cá nhân một con người cũng có 3 giai đoạn tương tự. Đó là giai đoạn “Trẻ con”, “đang lớn” và “trưởng thành”.

Pháp chế xã hội chủ nghĩa của CSVN là một mị tù, phát xuất từ sự đánh cắp khái niệm “pháp trị” của người tây phương, sau đó, gán cho khái niệm này bản chất “xã hội chủ nghĩa” và đầu độc bản chất pháp trị chân chánh trở thành một khái niệm pháp luật không giống ai gọi là “pháp chế xã hội chủ nghĩa”.

Khi định vị nó trong quá trình phát triển thì vị trí của hệ thống pháp chế xã hội chủ nghĩa này, tương đương với các giai đoạn kinh tế lạc hậu hoặc chính trị độc tài hoặc giai đoạn “trẻ con” của một cá nhân. Tuy nhiên, chính xác hơn nữa, thì đó là một hệ thống pháp lý như một đứa trẻ thơ “không chịu lớn” vì khái niệm “pháp trị” đã bị khái niệm “xã hội chủ nghĩa” làm ô ứ.

Như vậy mọi quốc gia trên thế giới đều mong muốn có một hệ thống luật pháp phát triển hoặc trưởng thành. Chúng ta phải định nghĩa thế nào là một hệ thống luật pháp trưởng thành?

Câu trả lời là: Có rất nhiều yếu tố để quy định sự trưởng thành của một hệ thống pháp lý. Tuy nhiên có một số yếu tố sau đây là tối quan trọng:

(1) Trước hết là tính tuyệt đối độc lập của ngành pháp lý. Điều này giả định một bản hiến pháp quy định tam quyền phân lập như quan điểm của tư tưởng gia chính trị người Pháp là Montesquieu, trong hệ thống tổng thống chế

tại Hoa Kỳ và những quốc gia theo tổng thống chế. Theo quan điểm này thì tư pháp hoàn toàn độc lập với hành pháp (tổng thống) và lập pháp (quốc hội).

Trong Quốc Hội chế như tại Anh Quốc và Nhật Bản, vì không có tam quyền phân lập và phát xuất từ truyền thống “Quốc hội là tối cao” (Parliamentary supremacy), nên cuối cùng chỉ còn nhị quyền phân lập, tức ngành tư pháp phải hoàn toàn độc lập với quốc hội.

Xin lưu ý là trong cả 2 hệ thống dân chủ này, thì tư pháp đều hoàn toàn độc lập.

(2). Tiếp theo đó, hiến pháp không những quy định “tính vi hiến” và “vô hiệu lực” của những sắc luật của lập pháp, hoặc những tác động của hành pháp đi ngược với hiến pháp, mà không kém phần quan trọng là hiến pháp phải hình thành một định chế hoàn toàn độc lập để tài phán về tính hợp hiến hay vi hiến của một sắc luật của lập pháp hay một tác động của hành pháp như Tối Cao Pháp Viện hoặc tương đương tại các quốc gia dân chủ chân chính.

(3). Điểm thứ 3 vô cùng quan trọng và thường bị các nhà độc tài lẫn quần chúng lãng quên, hoặc không đánh giá đúng tầm quan trọng, đó là:

Một quốc gia chỉ trưởng thành về pháp lý khi chấp nhận tham gia ký kết, phê chuẩn và thực thi các điều khoản trong các công ước quốc tế về các phương diện hội nhập toàn cầu, nhất là khi liên hệ đến nhân quyền, dân quyền và các quyền tự do chính trị.

Ngoài việc ký kết và phê chuẩn các công ước quốc tế nêu trên, muốn thực thi các công ước này, thì các chính quyền liên hệ cần phải thực thi 2 tác động.

Thứ nhất là tu chính các sắc luật quốc gia hầu cập nhật và phù hợp với sự đòi hỏi của các công ước quốc tế và thứ hai là hệ thống pháp lý, nhất là các tòa án cấp cao, phải có thẩm quyền duyệt xét sự tuân thủ các công ước quốc tế, của mọi hữu thể pháp lý trong một quốc gia, từ các thành phần của chính quyền đến xã hội dân sự.

Câu hỏi tiếp theo là tại sao Pháp Chế Xã hội chủ nghĩa tại VN lại bị định vị là một hệ thống “lạc hậu”, “trẻ con” và nhất là như một đứa trẻ “không chịu lớn”?

Hệ thống pháp lý xã hội chủ nghĩa của CSVN có thể ví như một đứa trẻ “không chịu lớn” bởi vì sự ức chế của đảng CSVN, qua Hiến Pháp 2013 và các điều khoản tiêu biểu như điều 4HP (quy định sự lãnh đạo chính trị tuyệt

đôi, vô điều kiện và vượt thời gian của đảng CSVN), điều 8HP quy định nguyên tắc Tập Trung Dân Chủ (Thiểu số tuyệt đối phục tùng đa số, Cấp dưới phục tùng tuyệt đối cấp trên, Địa phương phục tùng tuyệt đối trung ương, Hạ tầng cơ sở phục tùng tuyệt đối Ban Chấp Hành Trung Ương) phải áp dụng không những cho guồng máy chính quyền mà đặc biệt cho cả hệ thống pháp lý nữa.

Chính vì thế, hệ thống pháp lý “trẻ con” không chịu lớn và bị ức chế này, chưa bao giờ và sẽ không bao giờ có thể trưởng thành, độc lập hầu phán xét một cách công tâm bất cứ một tranh chấp nào giữa các thành phần xã hội dân sự và chính quyền, hoặc giữa các hữu thể pháp lý khác nhau trong xã hội dân sự.

Thêm vào đó, Hiến Pháp 2013 không hề hiến định hóa một định chế nào có thực quyền, độc lập, như Tối Cao Pháp Viện Tại Hoa Kỳ (US Supreme Court), Úc Đại Lợi (High Court of Australia) hoặc một Hội Đồng Hiến Pháp như tại Pháp (Conseil Constitutionnel), hầu tài phán về tính vi hiến hay hợp hiến của một sắc luật của lập pháp hay một tác động của hành pháp.

Tuy điều 119 (2) có quy định một cơ quan tài phán về tính hợp hiến hay vi hiến, nhưng cơ quan này thiếu tính độc lập và từ năm 2013 cho đến nay, CSVN vẫn không đếm xỉa đến việc thành lập cơ quan này.

Tính trẻ con của Pháp Chế Xã Hội Chủ Nghĩa càng đậm nét khi chúng ta xét đến những công ước quốc tế quan trọng mà CSVN đã tham gia ký kết, phê chuẩn và thề thốt thực thi, tiêu biểu như:

- Bản Tuyên Ngôn Quốc Tế Nhân Quyền 1948
- Bản Tuyên Ngôn quốc tế về các quyền dân sự và chính trị
- Công ước LHQ chống tra tấn và các hình thức đối xử hoặc trừng phạt tàn ác, vô nhân đạo hoặc hạ nhục khác
- Các điều khoản liên hệ đến việc thành lập nghiệp đoàn, các hội đoàn và xã hội dân sự khi ký kết tham gia các hiệp ước thương mại CPTPP với các quốc gia xuyên Thái Bình Dương và EVFTA với Liên Hiệp Âu Châu.

Tuy đã ký kết và hứa hẹn thực thi, nhưng đảng CSVN vẫn phớt lờ, không những không tu chính các sắc luật nội tại, hầu nâng cấp cho phù hợp với tiêu chuẩn quốc tế đã ký kết, mà còn cố tính xiết chặt sự đàn áp nhân quyền, dân quyền hầu củng cố đặc quyền đặc lợi của đảng.

Công an CSVN, dưới sự lãnh đạo của Tô Lâm, tàn ác với nhân dân khi sa lưới vào các đồn công an, gây vô số tử vong nhân mạng, tra tấn và đối xử phi nhân với con dân nước Việt và hoàn toàn phớt lờ công tác thông qua các sắc luật về hội đoàn, nghiệp đoàn và xã hội dân sự.

Các tòa án CSVN, hoàn toàn không đủ công tâm và cũng không đủ thẩm quyền pháp lý hầu duyệt xét những vi phạm pháp lý, tinh thần các công ước quốc tế tại Việt Nam.

Một hệ thống pháp lý trưởng thành như tại Hoa Kỳ, Anh Quốc, Úc Đại Lợi hay các nước Tây Âu luôn trao cho các tòa án cấp cao quyền tài phán về những vi phạm các công ước quốc tế mà quốc gia ký kết. Tầm mức quan trọng của sự thi hành các điều khoản công ước quốc tế này không thua kém các vi phạm hiến pháp và nói lên tính tự trọng và quốc thể của một dân tộc, khi đã hứa hẹn tôn trọng với quốc tế.

Hệ thống pháp lý xã hội chủ nghĩa của CSVN là một “đứa trẻ vô tri” vì không biết tôn trọng quốc thể của chính mình.

Như thế phải làm gì để dân tộc có một hệ thống pháp lý trưởng thành, khôi phục quốc thể cho dân tộc sau khi đã bị CSVN hạ nhục?

Muốn gỡ dây thì phải tìm người buộc dây.

Đảng CSVN, với những kẻ lãnh đạo bất xứng và tranh đoạt quyền lực như Nguyễn Phú Trọng và Tô Lâm cần phải ra đi, hầu nhân dân có thể xây dựng một nền dân chủ hiến định, pháp trị và đa nguyên chân chính. Hệ thống pháp trị mới sẽ tháo gỡ toàn diện những ràng buộc xã hội chủ nghĩa phi lý và hệ thống pháp lý của dân tộc sẽ nhanh chóng trưởng thành, khôi phục quốc thể./.

Luật Sư Đào Tăng Dục

Kính mời đọc thêm những bài khác của tác giả tại:
<http://www.vietnamvanhien.org/daotangduc.html>

www.vietnamvanhien.net



VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info



TỦ SÁCH VĂN HIẾN ONLINE VỚI HƠN 10400 TÁC PHẨM